

Convenant

Verzenden digitaal medicatievoorschrift

Coöperatief Samenwerkende Apothekers Gooi en Omstreken

en

Tergooi Ziekenhuis

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Wettelijk kader	3
3. Voorwaarden en uitgangspunten	4
4. Processtappen en werkafspraken	5
5. Risicoanalyse en validatie	6
6. Beheer van het convenant	6
7. Ondertekening betrokken partijen	6

1. Inleiding

Voorschrijvers worden geacht - conform de richtlijn elektronisch voorschrijven¹ - geneesmiddelen voor te schrijven met behulp van een elektronisch voorschrijf systeem (EVS). De verzending van een digitaal voorgeschreven recept met medicatievoorschrift gebeurt veelal nog op papier. Digitale verzending is echter complexer dan het verzenden van een papieren recept, al dan niet per fax verstuurd. Een medicatievoorschrift is pas rechtsgeldig wanneer deze is voorzien van een handtekening van de voorschrijver.

De beschikbare middelen om digitale medicatievoorschriften te verzenden (LSP en EDIFACT) beschikken nog niet over de mogelijkheid om een digitale handtekening mee te zenden of de digitale medicatievoorschriften via een zodanige code te beveiligen zodat de ontvanger van het digitale recept de authenticiteit ervan met zekerheid kan vaststellen. Hierdoor mag een digitaal ontvangen voorschrift, conform de wet, slechts als een vooraankondiging beschouwd worden. Huisartsen verzenden al sinds 1996 digitaal medicatievoorschriften naar apotheken via EDIFACT zonder digitale handtekening en zonder het papieren recept na te sturen. Hoewel dit niet geheel conform wet- en regelgeving is, werkt dit al jaren naar tevredenheid in de eerste lijn.

De deelnemende partijen zijn overeengekomen om onder de voorwaarden van dit convenant de vooraankondiging van het recept met medicatievoorschriften die via het LSP worden verzonden, als volwaardig voorschrift te beschouwen. Dit is de reden om met de betrokken partijen een convenant op te stellen.

Doel van het convenant is het regionaal afstemmen van de werkwijze rondom het digitaal verzenden en ontvangen van een medicatievoorschrift via het LSP van de tweede lijn naar de eerste lijn bij zowel de verzenders als de ontvangers van het voorschrift.

Alleen medewerkers die voorschrijfbevoegdheid hebben voor medicatie, kunnen voorschrijven en verzenden in het voorschrijfsysteem.

Het convenant beschrijft de afspraken die zijn gemaakt tussen partijen over de werkwijze bij het verzenden en ontvangen van het digitale medicatievoorschrift via het LSP. De afspraken zijn gemaakt op basis van het wettelijk kader (hoofdstuk 2) en de uitgangspunten en randvoorwaarden hierbij (hoofdstuk 3).

2. Wettelijk kader

De Geneesmiddelenwet (artikel 1 lid 1 pp²) stelt dat een recept door de voorschrijver dient te worden ondertekend of, wanneer het niet is ondertekend, te worden beveiligd met een zodanige code dat de ontvanger (apotheker) de authenticiteit van het recept kan vaststellen.

¹ <https://www.knmg.nl/advies-richtlijnen/knmg-publicaties/elektronisch-voorschrijven.htm>

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0021505/2019-01-01#HoofdstukI>

Dit betekent dat bij het digitale recept het volgende moet kunnen worden vastgesteld:

- de identiteit van de voorschrijver,
- de instelling (zorgaanbieder) waar hij werkzaam is,
- de voorschrijver is bevoegd tot het voorschrijven van geneesmiddelen,
- de authenticiteit en integriteit van het voorschrift is niet gewijzigd tijdens het proces van de verzending vanuit het EVS en de ontvangst door het AIS (apotheesysteem).

Vanuit het oogpunt van patiëntveiligheid kunnen apotheken beschikken over labwaarden als de patiënt daarvoor toestemming heeft verleend op grond van artikel 66a van de Geneesmiddelenwet. In de Regeling Geneesmiddelenwet staat verder dat een zorgverlener afwijkende nierfunctiewaarden actief dient te delen met een door de patiënt aangewezen apotheker.

3. Voorwaarden en uitgangspunten

- De deelnemende partijen kiezen voor het LSP als infrastructuur voor het delen van medicatiegegevens en de deelnemende ziekenhuizen en apotheken zijn aangesloten op het LSP.
- Partijen hebben elk een door de besturen van beide partijen ingestelde en gemandateerde commissie ingesteld die de uitvoering en naleving van het systeem van vooraankondiging begeleidt, evalueert en controleert en die zonodig de besturen van beide partijen adviseert over verbeteringen en veranderingen en eventueel te nemen maatregelen. De voorzitters van deze commissies zijn primair aanspreekpunt voor de wederzijdse partijen. Partijen informeren elkaar onverwijld over samenstelling van de commissies en wijzigingen hierin.
- De betrokken partijen zetten tegelijkertijd alles in werking om het digitaal versturen van recepten via het LSP te laten slagen. De apotheken zorgen ervoor dat de software voor het ontvangen van digitale voorschriften via het LSP is aangeschaft en geïnstalleerd. De ziekenhuizen zorgen ervoor dat alle medisch specialisten digitaal gaan voorschrijven en - waar mogelijk - niet langer gebruik zullen maken van het papieren recept.
- Voor het uitwisselen van de vooraankondiging wordt in dit convenant uitgegaan van het gebruik van de geldende informatiestandaard Medicatieproces (versie 6.12) of versie 9.0x zodra deze beschikbaar en geïmplementeerd is de regio. Ongeacht het voorgaande vermeldt de vooraankondiging of het een klinisch dan wel een poliklinisch recept betreft.
- Bij het opstellen van het convenant is ervan uitgegaan dat zowel de ziekenhuizen als de apotheken handelen conform wet- en regelgeving rondom voorschrijfbevoegdheid en ter hand stellen, en dat de partijen de processtappen en bijbehorende risicoanalyse intern hebben uitgewerkt.
- In de ziekenhuizen sturen alle bevoegde voorschrijvers de medicatievoorschriften digitaal als vooraankondiging; de invoering gebeurt gefaseerd.
- Het ziekenhuis dient een proces te hebben waarin wordt geborgd dat de vooraankondiging via het LSP correct wordt verstuurd naar de openbare apotheek.

- Het ziekenhuis heeft geborgd in de organisatie dat uitsluitend medewerkers die voorschrijfbevoegdheid hebben medicatie kunnen voorschrijven en verzenden in het voorschrijfsysteem.
- Uit de informatie op de vooraankondiging blijkt ondubbelzinnig van welke voorschrijver deze afkomstig is.
- De openbare apotheek is ervoor verantwoordelijk dat zij de digitale vooraankondigingen kunnen ontvangen en verwerken in hun systeem.
- Het voorschrijfsysteem (EVS) van het ziekenhuis is zodanig ingesteld dat bij aanschrijven van het recept automatisch de thuisapotheek van de patiënt is voorgeselecteerd (default) als de apotheek waarheen het recept wordt gestuurd. De patiënt kan verzoeken het recept eventueel naar een andere apotheek te sturen. De patiënt bepaalt waar hij de medicatie op wil halen.

4. Processtappen en werkafspraken

Processtappen

Onderstaande tabel geeft kort de processtappen weer binnen het volledig digitale voorschrijfproces via het LSP. Hierbij wordt alleen ingegaan op de stappen die impact hebben op het transmurale proces. De detaillering in interne processtappen bij ziekenhuis en apotheek zelf is geen onderdeel van dit convenant.

Processtap	Omschrijving
Voorschrijven	<ul style="list-style-type: none"> • Voorschrijver vraagt de patiënt of deze akkoord is met verzending van het recept aan de thuisapotheek van de patiënt, selecteert door de patiënt desgewenst een andere dan de voorgeselecteerde thuisapotheek en verzendt het medicatievoorschrift via het LSP.
Transport	<ul style="list-style-type: none"> • Medicatievoorschrift wordt digitaal verzonden naar de apotheek. • Servercertificaat van het ziekenhuis wordt gecontroleerd (identificatie ziekenhuis) en voorschrift wordt over een LSP beveiligde lijn verzonden naar de apotheek.
Ontvangst	<ul style="list-style-type: none"> • Medicatievoorschrift komt binnen in de receptbuffer van de apotheek. • Digitale voorschriften via het LSP komen in dezelfde buffer binnen als de EDIFACT-recepten vanuit de huisarts.
Controle en bereiding	<ul style="list-style-type: none"> • Voorschrift wordt verwerkt in het AIS. • Het recept wordt gecontroleerd door de apotheek. • Bij vragen of onduidelijkheden, neemt de apotheker rechtstreeks contact op met de voorschrijver die daarvoor te allen tijde beschikbaar is.
Verstrekken	<ul style="list-style-type: none"> • De identiteit van de patiënt wordt vastgesteld en de voorgeschreven medicatie wordt ter hand gesteld.

Tabel 1: Procesbeschrijving digitaal versturen van de vooraankondiging via het LSP

Werkafspraken

Partijen committeren zich aan de werkwijze om een digitaal verzonden voorschrift te behandelen als een volwaardig recept in plaats van een vooraankondiging. Er zal dus niet standaard een origineel recept worden nagestuurd via fax of post. Hierop wordt géén uitzondering gemaakt voor opiaten.

NB: het blijft altijd mogelijk om - op verzoek van de patiënt - een papieren recept mee te geven in plaats van het voorschrift digitaal te verzenden naar de apotheek.

5. Risicoanalyse en validatie

Om te bepalen wat de risico's zijn van de overgang van de papieren verzending van het medicatievoorschrift naar een volledig digitale verzending, is er in de regio een risico-inventarisatie uitgevoerd op basis van de procesbeschrijving in het vorige hoofdstuk. Deze risicoanalyse is onderdeel van een validatieproces, waarin de conformiteit, kwaliteit en integriteit van het systeem is beoordeeld en waarvan het resultaat is vastgelegd in een validatierapport.

6. Beheer van het convenant

Het convenant wordt beheerd door het Coöperatief Samenwerkende Apothekers Gooi en Omstreken. Indien er na ondertekening van dit convenant nog verdere afspraken gemaakt moeten worden ter verduidelijking van de procedure digitaal verzenden medicatievoorschrift via het LSP, zal dit gebeuren via de commissies zoals aangegeven onder hoofdstuk 3 van dit convenant.

7. Ondertekening betrokken partijen

Dit convenant treedt in werking op 7 februari 2020 voor de volgende organisaties:

Organisatie	Naam	Functie	Datum	Handtekening
Coöperatief Samenwerkende Apothekers Gooi en Omstreken UA (SAGO), namens de leden van SAGO	H.S. de Boer	Voorzitter	21-1-2020	
Tergooi Ziekenhuis	J. Brink	Voorzitter Raad van Bestuur		

Het convenant is aangegaan voor onbepaalde tijd.